

En vacker och harmonisk Stadspark

En vacker bild fotograferad från Mariekulle i Stadsparken är fotograferad år 1910. Namnet som kullen fick är från Johan Poms hustru Marie och Johan hade ett lusthus här på kullen på 1800-talet och det kallas för "Pompens Lusthus". Det var den 12 februari som apotekare Lind motionerade om att man skulle anlägga en parkplantering. Borås Sparbank donerade 25 000 kronor för att hjälpa staden att få sin Stadspark. Sparbanken tillsatte en kommitté som bestod av Hjalmar Lind och Alfred Sandwall som ledamöter och Sparbanken C.M Lundberg och August Strömquist, och dessa herrar var stora män i Borås Stad. Man tog kontakt med en riktig expert ifrån Stockholm, stadsträdgårdsmästaren i Stockholm, direktör A. Medin som gav direktör Ericsson vid Slottskogen i Göteborg uppdraget att upprätta ritningar och kostnadsförslag till nya Stadsparken. Man hade beräknat att det skulle kosta ungefär 70 – 75 000 kronor att anlägga och den 14 maj år 1887 beslutade stadsfullmäktige att bevilja anslag för bygget och samtidigt så ökade Sparbanken sin donation med 15 000 kronor.

Det område som nu skulle bli Boråsarnas nya park var tidigare uppdelat i små lotter, några av lotterna hade kålgårdar, till vilka ofta tillhörde små lusthus. Det mest kända var Pompes lusthus som ska ha funnits redan år 1827, det ägdes av färgerifabrikören J. P. Pomp som använde det som sommarställe och sedan övertogs av Carl Björk som ägde större delen av den nuvarande Stadsparken. År 1898 tillträdde den nya stadsträdgårdsmästaren Gustaf Eriksson och under handledning fullbordades arbetet på våren 1899 och därmed hade Borås fått sin park.

Foto Glenn Murberg 20150801

Så här såg Mariekulle ut 2015 och jag måste säga att detta är den finare delen av Stadsparken med gröna ytor och blommor. År 1900 utökades parken med Mariekulle och i samband med anläggandet blev man tvungen att riva Pompes lusthus men man behöll de gamla terrassmurarna som än i dag är ett minne av den gamla Björkska trädgården från 1800-talet. Trappan som finns kvar anlädes också på 1800-talet, på en stenstolpe vid ena sidan placerades en egendomlig formad sten som arkitekt Kellman hade tagit hem från en resa i Norrland och den finns ännu kvar på sin plats. Under Mariekulle finns det ett bergtrum som använts som skyddsrum och även som ett ostlager.

År 1911 tillkom ett växthus i Stadsparken men när sista etappen av byggandet av parken år 1930 så rev man växthuset. Stadsparkens äldre delar har i stort sett inte förändrats sedan anläggandet av parken. Det man saknar med Stadsparken är ju den vackra teatern som fick möta sitt öde år 1983. Sedan under 1930-talet tog man ner träden i parken för då fick man för sig att man skulle bygga en genomfartsled genom parken, några av almarna kunde dock sparas vid Hemgården och de står fortfarande kvar i dag. Jag förstår inte hur man tänkte när man planerade en gendomfartsled genom parken och man byggde till och med en bred bro över Viskan vid Grand Hotell och det blev ju Sveriges dyraste gångbro.

Så det var år 1899 som Stadsparken stod klar och i parkområdet låg ju teatern och det gamla varmbadhuset. Det fanns även 2 fabriksbyggnader, Lundbergs Färgeri som revs år 1930 och Wiskabergs som ersattes av det nya Stadsparksbadet år 1985.